

048 1775/1743
A 644

A

KOLOZSVÁRI ZENEKONZERVATÓRIUM

ÉVKÖNYVE

AZ 1942—43. TANÉVRŐL.

BCU Cluj / SZERKESZTETTE Library Cluj

DR. KISS BÉLA

a Kolozsvári Zenekonzervatórium gondnoka.

KOLOZSVÁR

A Kolozsvári Zenekonzervatórium kiadása.

1943.

A

KOLOZSVÁRI ZENEKONZERVATÓRIUM

ÉVKÖNYVE

AZ 1942—43. TANÉVRŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SZERKESZTETTE:

DR. KISS BÉLA

a Kolozsvári Zenekonzervatórium gondnoka.

KOLOZSVÁR

A Kolozsvári Zenekonzervatórium kiadása.

1943.

BCU Cluj ent University Library Cluj

Búcsúszó.

1941. december 1.-én vettem át a nagymultu Kolozsvári Zenekonzervatórium vezetését a magas Kultuszkormány rendeletéből, s ez a dátum örökké emlékezetes marad számomra.

Örökké emlékezetes marad számomra annak a havas téli reggelnek hangulata, amikor új állomáshelyemen való jelentkezésem céljából „kincses” szülővárosomba érkeztem. A gyermekkor szép emlékeinek felidézése mellett különösen elfogódottá tett hivatalos megbízatásom iránt érzett felelősségérzetem, mert tudtam, hogy a „kincses” városnak egyik legféltettebb értékét, az ország egyben legősbibb Zenekonzervatóriumát bízták rám. Azt a Zenekonzervatóriumot, melyet az utolsó, súlyos 22 esztendőn át Erdély fővárosának társadalmi és művészi elitjéből alakult Kolozsvári Zenekonzervatórium Egyesület, dr. nagyváradi Inczedy-Joksman Ödön, B. Zsembery Elvira és dr. Kiss Béla vezetése alatt annyi szeretettel és áldozatkészséggel tartott fenn, s amelynek előttem olyan feledhetetlen emlékű igazgatója volt, mint Zsizsmann Rezső, s olyan tanári kara, mely a kisebbségi sorsban vállalni tudta akár a nélkülözést is, de nemzeti és kulturális missziójának lelkesedéssel tett eleget. De tudtam azt is, hogy találkozni fogok sok-sok olyan diákjával az ősi Intézetnek, akik a nehéz időkben is elsőrangú kötelességüknek érezték zenei tanulmányaiknak az ősi Alma Materben való folytatását.

Ezekkel a gondolatokkal léptem át az Intézet küszöbét és ezeket a meggondolásokat tartottam szem előtt rövid működésem ideje alatt, mert úgy éreztem, hogy köszönet és hála illeti ezt a kitűnő intézményt, mely hősies küzdelmekkel mentette át a mult nagy tradícióját a reményteljes jövőbe.

A magyar királyi kormányzat az államosítással hangsúlyozta elismerését az Intézet hősi multja iránt, s ez a hősi mult már is értékes gyümölcseit érleli a jelenben, a jövő számára.

Azon a havas téli reggelen még nem tudhattam, hogy annyi szeretet és megbecsülés fogja kísérfni működésemet az ősi

Intézet részéről. De a meleg fogadtatás már arról a boldog érzésről tanuskodott, hogy nemcsak szülővárosomba tértem haza, hanem az Intézet is otthonába, szeretetébe fogad. Az azóta eltelt esztendő alatt csak fokozódott ez az érzésem, s most mély-séges hálaérzetemmé teljesedik.

S most, amikor a kötelességteljesítés új állomáshelyre szólított, a szeretetteljes hála búcsúszavával fordulok mindazokhoz, akik munkásságomban segítségemre voltak.

Mélységes hálával köszönöm dr. nagyváradi Itczédy-Joksmán Ödön főispán úrnak meleg pártfogását, mellyel, mint a Kolozsvári Zenekonzervatórium Egyesület elnöke, minden alkalommal hivatalos működésem segítségére sietett, s azt értékes tanácsaival támogatta.

Szívből köszönöm B. Zsembery Elvira h. igazgatónak szeretetteljes együttműködését, mellyel a legnehezebb kérdésekben nemes elgondolásaival megsegített.

Sok szeretettel köszönöm dr. Kiss Bélának fáradhatatlan, lelkes, pótolhatatlan értékű munkáját, amellyel működésemet megkönnyítette.

Igaz szeretettel köszönöm a Tanári Karnak értékes munkásságát és azt a megbecsülést, melyben működésemet részesítette.

Szeretettel fordulok az Intézet növendékeihez, kik működésem ideje alatt ragaszkodásuk annyi jelével okoztak nekem igaz örömet; kérem őket, ne feledjék, hogy mindaz a munka, melyet az Intézet vezetősége kifejt: az ő érdekükben történik, a magyar zenekultúra javára, s ez a kettős cél kötelezi őket minél nagyobb teljesítményre tanulmányaik folytatásában.

Búcsúszómmal végeztével szeretettel köszöntöm az új igazgatót, s szívből kívánom, hogy sok szép eredmény kíséresse munkáját az ősi Intézet felvirágoztatására, a magyar zenekultúra hasznára és mindnyájunk igaz örömére.

Isten segítse Öt és a Kolozsvári Zenekonzervatóriumot!

Viski János.

Székfoglaló.

(Az 1943. február 1-én tartott tanári ülésen elmondta
Farkas Ferenc igazgató)

A Vallas- és Közoktatásügyi Miniszter Ur kitüntető bizalma a Kolozsvári Zenekonzervatórium igazgatójává nevezett ki. Bevallom, elfogódottá tesz, ha arra gondolok, hogy ez az intézet Magyarország legrégebb zeneiskolája és igazgatói székében olyan kiváló muzsikuskok ültek, mint például Ruzitska György, vagy Farkas Ödön. De elfogódottá tesz az is, ha arra a szomorú két évtizedre gondolok, mely alatt a Kolozsvári Magyar Konzervatórium őrizte a magyar dal, a magyar zene szent hagyományát. A Konzervatórium gerincét ma is azok a tanárok alkotják, akik végigküzdötték ezeket a harcos nehéz időket; az az ember, aki a gondjaira bízott Konzervatóriumot, mint jól megőrzött kincset átadta a magyar államnak, — sajnos — ma már nincs az élők sorában. — Ez a múlt, ez a hagyomány azonban kötelez. Ha a Konzervatórium a küzdelmes évek alatt meg tudott maradni magyarnak, ma, amikor magyarságát nem fenyegeti külső veszély, százszorosan annak kell lennie. Kérem a tanári testületet, támogasson abban a törekvésében, hogy a Kolozsvári Konzervatórium ne csak vidéki zeneiskola legyen, egy a sok közül, hanem a magyar zene európai színvonalu keleti fellegvára. Legyen szellemében, tantervében és műsorában egyaránt magyar és végre adjuk még a magyar népzenenek, mint az egyetlen „klasszikus magyar zenének” az őt megillető jogot. De értsük meg azt is, hogy a népzene művelése és ismerete nem *cél*, de igen fontos *eszköz*, általa fokozottabban fogjuk megbecsülni a *magunkét*, de ugyanakkor a *másokét* is, az európai muzsikát. De bár a felelősség ezután már engem terhel, munkánk mégis közös. Hiába vannak a legszebb elképzeléseink, ha egyedül maradunk velük. Ezért újból és újból kérem a kartársak szeretetét, támogatását és segítségét, kérem, hogy ezután is végezzék felelősségteljes munkájukat éppen olyan lelkiismeretes

komolysággal, mint a múltban. A tanár *művész*; éppennygy alakítja tanítványa lelkét, egyéniségét, mint a szobrász a márványt. A zenetanár tehát *kétszeresen* az, hiszen ő ezenfelül is művészember. Ne legyünk „*hivatalnokok*” a szó rossz értelmében. Aki csak azért jár az óráira, hogy kitöltse a heti ennyi meg ennyi óraszámát és elsején felvegye a fizetését, nem ér többet a rossz hivatalnoknál, ilyen kartársakra nincs szükségünk. De mint ahogy a jó hivatalnok is akárhányszor olyan, mint az alkotó művész, éppoly szeretettel és buzgalommal dolgozik mondjuk, egy költségvetésen, vagy statisztikai kimutatáson, akár a festő a freskóján, vagy komponista a szimfóniáján, nekünk, akik utóvégre is művészettel foglalkozunk, különösen *lelkeseznek* kell lennünk. Kérem a tantestületet, fogadjon szeretetébe úgy, mint ahogy elődeimet fogadta.

Farkas Ferenc bevezető beszéde az 1943. február 28-án tartott Kodály-hangversenyen.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A nyugati nagy nemzetek művészei elérték céljukat, ha fejlődésük folyamán megtalálták és kimondták saját emberi mondanivalójukat, kialakították saját stílusukat, kifejlesztették jellegzetes nyelvezetüket. Tudjuk, ez — ha sikerül — kemény küzdelem, akárhányszor sok szenvedés, meghasonlás, lemondás és kitartó munka eredménye. A magyar művész nemcsak magának tartozik felelősséggel, hazája és nemzete is számonkéri tőle az adott talentumokat. Ha senki sem kérdi, fülében mégis ott cseng a kérdés: mit adtál művészetteddel a magyarságnak? Kis nép vagyunk, nem engedhetjük meg művészeinknek azt a fényűzést, hogy kizárólag csak magukkal foglalkozzanak. Nagy génuszaink sorsa különös módon sohasem egyéni sors, örömük, jajkiáltásuk nemcsak az individuumé, mindig mögöttük érezzük a közösséget. Gondoljunk Berzsenyire, Vörösmartyra, Aranyra, Petőfire, Adyra.

Ilyen művész Kodály Zoltán is. Működése felöleli a magyar zenekultúra minden ágát. Népdalgyűjtés, tudományos munka, az ének- és zenetanítás kérdései óvodában vagy középiskolában, az új generáció nevelése — mindez nem a zeneszerző működési területe, ő mégis a tudós alaposságával, a pedagógus lelki-

ismeretességével és a próféta hitével és szívósságával harcol a magyar zenekultúráért.

Kompozícióiban pedig akárhányszor elmosódnak a határok az egyén és a közösség mondanivalója között. A tizenhatodik század magyarságának sorsa, a török másfél százados járma alól felszabadult tömegek ujjongása válik műremekké a Psalmus Hungaricusban, illetőleg a Te Deumban, számos népdalfeldolgozásában pedig a magyar nép eltemetett millióinak bánata, vidámsága jut szóhoz olyan dallamokban, melyek nagyrészt még honfoglaló őseink hozták régi hazájukból magukkal.

Kodály műveiben nem lényeges, népdal, vagy saját lelemény szülte téma-e, amiből műve kivirágzik, hiszen a népdalt, a *tömegek* művészetét a művész *egyéni* szűri műzenei kompozícióvá, az *egyén* kitalálta téma mögött pedig mindig ott érezni nála a magyarság *tömegeinek* lélegzetvételét.

Ma már mindez szinte közhelyszámba megy, könnyű felmérni a ma krónikásának a megtett utat. De gondoljuk el, mekkora távolság van a francia impresszionista muzsika varázsa által megejtett fiatal magyar zeneszerző első művei, a *Valsette*- és a nemrégiben bemutatott *Felszállott a páva* között! Vagy az első népdalfeldolgozások romantikus hevületű, illusztratív jellegű, pianisztikus hatásokban bővelkedő, dús zongorakísérete — melybe a népdal, a maga nemes egyszerűségében mintegy *montázs* szerűen illeszkedik bele — és az új énekkari feldolgozások teljesen homogén szólamszöveve között, ahol már alig lehet megállapítani, melyik szólam eredeti népdal és melyik a hozzáírt ellenpont!

A magyar zene, a magyar népdal kimondhatatlanul sokat köszönhet Kodálynak. De Kodály is sokat a magyar népdalnak. Kodály útja a magyar népmese legkisebbik fiáé, akit jótettének viszonzásául hálából a magyar népi zene táltoslova röpit célja felé, hogy elpusztítsa a sárkányt és elnyerje a királyleány kezét.

A magyar népdal — felfedezésekor, azaz mintegy negyven évvel ezelőtt — szinte exotikumnak hatott. Az exotikumnak kétségtelenül frissítő a hatása, ám az az exotikum, mely után fáradt kulturák minden szokatlanért és különösért lelkesedő sznobjai áhítoznak, akármilyen talajba plántálják át, mindig idegen és gyökértelen marad. A magyar népdal azonban sajátunk, jogos tulajdonunk, a mi talajunkból nőtt virág — és mégis az exotikum frissessége árad belőle.

Kodály és másik nagy géniuszunk, Bartók fellépése és az általuk elindított rendszeres népdalkutatás gyökerében változtatta meg a magyar zene arculatát. Mondhatjuk így is: azóta van magyar zene. Kodály hatása — melyet pedagógiai működése még fokozott — felmérhetetlen az utána következő zeneszerző nemzedékekre, hiszen még azok is, akik tagadják és szidják — csodálatosképpen ilyen is akad — rengeteget tanulnak tőle és rengeteget köszönhetnek utbaigazításainak.

Művei, melyeket megjelenésükkor heves ellenkezéssel, majd sokszor lekicsinylő ajkbiggyesztéssel fogadtak, mint az igazi nagy alkotások, az idők mulásával mind jelentősebbekké válnak. Hány mű vált azóta porrá és köddé, melyek annakidején pillanatnyi ragyogásukkal elhomályosították Kodály műveinek nemes fényét!

Ünnepeljük hát a hatvanesztendős Mestert, hiszen oly ritkán történik meg, hogy meg nem alkuvó alkotóművész még életében méltó ünneplésben részesül.

Jean Sibelius.

(Emlékezés a Mesterre.)

A zenei utóromanticizmus egyik utolsó élő nagy mestere, Jean Sibelius nemrégiben töltötte be 75-ik életévét. Élete ma már teljes egészében a maga kikristályosodott szépségében és fenségében áll előttünk. Az ő szépséges hangja egyike a legemberibb és legegységesebb hangoknak a világon, mert nemcsak egy embercsoport, hanem egész Észak titokzatos levegője, mélabúja és szomorúsága árad belőle. Ezért Sibeliusról beszélni annyi, mint magáról a finn földről, természetről és a finn művészetek legbensőbb lényegéről.

Szeretném Sibelius életét, ezt a különös, érzékeny és annyira északi életet végigvezetni olvasóim előtt; bár életéről és művészetéről eddig csak kevés könyvet írtak s így a néhány külföldi és finn tanulmányon kívül főleg személyes élményeimre leszek utalva. Hogyan indult el a szimfónikus zene óriása, Észak legnagyobb zeneköltője az élet útján? 1865 december 8-án született Hämeenlinnában. Különös, fantasztikus gyermek volt, gyökeresen különbözött társaitól. Mindazt a démonikus, félelmetes jellemvonást, amit mi Észak jellegzetes hangulatának tartunk, lelkében hordozta. Egy gyermekkori barátja, Walter Konow, a későbbi zenekritikus írja le, hogy néha különös hallucinációk lepték meg. „Egy ízben, amikor hazafelé tartottunk az erdőből, — írja Konow, — Sibelius többször félve suttopta: „Lépteket hallok magam mögött!” Félelmek kísérték. Mintha az egész természetet, annak minden pici, gyötrő gondját és névtelen fájdalmát szívében hordozta volna, mint valami súlyos terhet. De magában hordta a természet szívelállító szépségét is. Konow meséli, hogy hegedűjével naphosszat bújtta az erdőket és igyekezett utánózni a természet minden hangját.

Hogy milyen impresszionistának indult, azt bizonyítják első gyermekkori próbálkozásai, a hegedűre és gordonkára írt „Vízcepek” és a hegedűre komponált „Evelin néni élete zené-

ben kifejezve" c. mű. 10 éves volt akkor. Már akkor megnyilvánul a programzene iránti szeretete. 11 éves korában középiskolába iratják s itt az iskolai zenekar zongoristája és karmestere egy személyben. Iskolatársai később leírják, hogy már akkor szuggesztív erő volt benne, valami mélységes, egyéni meggyőződés. 15 éves korában egy hämenlinnai katonakapitány tanítja hegedűre, de egész életére legdöntőbb hatású, hogy megalakul az a házitrió, melynek tagjai nővére és öccse, kik zongorát és gordonkát játszanak és ő, aki hegedűt játszik.

Amikor a lyceum könyvtárából megszerzi Marx összhangzattanát, teljes lelkével belemélyed a zenei szerkesztés titkaiba. 17 éves, amikor megírja „a-moll trióját” és „e-moll zongorkvartett”-jét. Ez még nem az ő hangja, klasszikus hatások érezhetők rajta, de figyelemreméltóan tűnnek fel itt a polyfon stílus egyes teljesen ösztönös jelenségei. Amikor a kis Hämenlinna városka zenei élete egyszerre fellendül, megismerkedik Észak és főleg Grieg muzsikájával. Új műve, a „hegedű-zongora mű” (melyre még nem illik a szonáta elnevezés) Grieg és az északi líra hatását mutatja. De az ugyanabban az évben készült „Andantino” című hegedűre és zongorára írt műve már szinte megdöbbenően eredeti. Valósággal csoda történt, itt lépnek fel először az ő jellegzetes harmóniái, melyek már szinte a kész mestert mutatják. „Az erdőben jártam hegedűmmel akkoriban, — mesélte nekem Sibelius — és játszottam a madaraknak a saját dallamaimat, meg a tengerparton a tengernek.” A természet sugta neki a hangokat, nem volt a természetnek egyetlen olyan hangja, amit ne ismert volna. Konow beszéli el, hogy egy ízben a tóparton járt Sibelius-sal, ahol a len és kender titokzatosan susogott az őszi szélben; ő egész este szótlánul nézelődött, majd midőn hazaértek, a zongorához ült és egy groteszk capricciót játszott, ami ott kezei alatt született meg. „Hosszu sétáink után — írja Konow — bámulatosan zengtek fel kezei alatt ugyanazok a hangulatok, amiket odakint a természet ölében éreztünk.” Az utolsó iskolaév termése, az „Es-dur kvartett”, már teljesen az ő hangja.

Husz éves korában joghallgató Helsinkiben, ugyanakkor a Zenekonzervatórium növendéke. Minden erejével a hegedűre és a zeneelméletre adja magát. Első hegedűtanára egy Csillag nevű magyar hegedűművész volt. 22 éves korában a Konzervatórium kvartettjének másodhegedűse. Barátja, Adolf Paul, a

későbbi kiváló zongoraművész írja róla a „Könyv egy emberről” c. művében: „Olyan volt Sibelius, mintha mindig csillagokba nézne és csak időnként térne hozzánk vissza a földre.” Egy fiatal újságíró, Karl Flodin, akinek figyelmét felhívták az ifjú mesterre, így ír róla: „Fantasztikus fiatalember volt, beszéde tele volt paradoxonnal és képekkel, sohasem lehetett tudni, hogy komolyan beszél-e vagy csak játszik? Mindent megkomponált a világon, a természet minden jelenségét motívumokban látta. Lehetetlen volt őt egyszeri látás után elfelejteni.” De már első kamarakompozícióján mindenki csodálkozott. Utja ettől fogva egyenes ívelésű. Első zeneszerzéstanára Martin Wegelius, teljesen magára hagyja a fejlődésben s csakhamar fiúi szeretet fűzi tanárjához. A nyarakat együtt töltik el a tanár falusi világlájában, mélységes közelségben a művészethez és a természethez. Új műve, az „F-dur hegedű zongora szonáta” érdekes határállomása fejlődő tehetségének. 23 éves, amikor vonószekari művét — a „Téma változatokkal” címűt — Wegelius mutatja be a Konzervatórium növendék-zenekarával. Ugyancsak növendékhangversenyen kerül közönség elé „A-dur vonószorosozat”-a s „a-moll vonósnégyes”-e. Ezek a művek a fővárosban óriási feltűnést keltenek s a kritika akként üdvözli őt, mint a finn zeneművészet megalapítóját. 1888-ban megismerkedik Ferruccio Busonival és ezzel kezdetét veszi az az életreszóló barátság, mely később együttes hangversenykörutakra vezet.

Élete első korszaka ezzel lezárult. Helsinkii zenei tanulmányai befejeztével Berlinbe utazik, ahol Bargiel és Becker, majd Bécsbe, ahol Goldmark és Robert Fuchs növendéke lesz. Nincs mit tanulnia többé. Tehetségét nem külföldi tanulmányai és benyomásai döntik el, mélyen a saját lelkében és a honi természetben gyökerezik az.

Amikor még mint 27 éves ifjú végleg Finnországban telepszik le s megismerkedik minden idők legzseniálisabb finn festőjével, Axeli Gallén Kallelal: élete és feladata eldőlt. A Kalevala, az ősi finn mondakör vár a fiatal Sibeliusra, ez a csodálatos éposz, amiből ugyanaz a vad és ősi természet árad, melyet ő is a saját lelkéből fékezhetetlenül áradni érez. És ez az összegyűjtött ősi finn mondakincs megihleti Finnország valamennyi zsenijét akkoriban; ez izzik a svéd nyelven író Runeberg és Topelius verseiben és Gallén Kallela vásznain, kinek ccsetje a Kalevala természeti és népi világát elevenítette meg félelmetes erővel. A „Kullervo” és az „Egy monda” (op. 7.) c.

szimfónikus költemények nyitják meg a sort, majd a „Karelia” nyitány és zenekari suite következik (op. 10. és 11.). A „Négy legenda” c. zenekari mű (Lemminkäinen és a lányok, Lemminkäinen Tuonelaban, Tuonela hattyuja és Lemminkäinen visszatérése, op. 2.) /legszebb és legnépszerűbb művei közé tartozik. A Kalevala, a finn nép multja és hősi történelme léleklizik, él e művekben. S valamennyiből a finn természet titokzatos levegője árad.

Sibelius 116 ópusszáma közül 60 zenekari, ill. zenekarral kísért mű. A zenekar az ő területe s művészetének legmaradandóbb alkotásai ebben a műfajban termettek. Úgy zenekari suitejei: „A szerető” (Rakastava), „Palleas és Melisande” (op. 46.), „Történelmi képek I. és II.” (op. 25. és 66.) stb., mind szimfónikus költeményei: „A najádok” (op. 73.), „Pohjola leánya” (op. 49.), „Éji vágatás és napfelkelte” (op. 55.), „Tapiola” (op. 112.) stb. a zeneirodalom kimagasló és immár klasszikus alkotásai közé tartoznak. Művészetének zenitjén 7 szimfóniája áll, melyek, de különösen az 5-ik és az egytétéles 7-ik a mester művészetének minden jellemvonását egyesítik: a kötetlen formát, a patetikus kifejezésmódot és a természetfestés pazar színeit. Zenekari hangszerelése teljesen egyéni. Egyes szólóhangszereknek, főleg fáfúvóknak az egész zenekar felett magasan való járása, amikor egy-egy fontosabb témát hoznak, valami különös, lázas színt ad hangszerelésének. A mélységben valami izzik, valami annyira elemi, pogány és visszafojtott érzés, amit kifejezni csak fantasztikus formákkal és hangokkal lehet. És mégis látszólag a légfantasztikusabb hangtömegek között, a zenekar elemi emelkedései és csüggeteg visszaesései között valami láthatatlanul jelenlevő forma érződik. Mi ez a forma Sibeliusnál? Úgy mondhatnám, hogy egyes kifejezésmódnak a mű keretében való visszatérésében áll. Nem rágaszkodik a hangnemekhez, hangnemekről igen sokszor nem is lehet szó nála, akkordjai és hangjai olyanok, mint a természet, minden pillanatban változnak látszólag szeszélyesen, lényegében végzetetlen szimetriában. Hogy azután ez az elemi muzsika éppen a finn világot, a zord gránitsziklák, a hűvös tavak, a téli fenyőerdők világát tükrözi, ebben áll az a fogalom, amit Sibeliusnál egyetlen szóval tudunk kifejezni: zseni.

S a zseni apró pihenői azok a kis kompozíciók, amiket „dal” néven ismer a zeneirodalom. Külön tanulmány tárgyai lehetnének Sibelius dalai. Mily végzetetlen egyszerűek eszközei

ezekben. Egy-egy melódia-vonallal, mely rejtelmesen finn, anélkül, hogy népies lenne, szép anélkül, hogy bonyolult lenne, a hallgató legelrejtettebb érzéseihez férkőzik. Érdekes, hogy egyetlen népi melódiát sem írt le műveiben, mégis ő egyike a legnemzetibb zeneköltőknek a világon. Mint minden igazi tehetséget, rejtelmes és szóval meg nem határozható vonások fűzik népe lelkiségéhez. Ezt a különös finn népi hangot, mely általa egész északon elterjedt, ma már igen jól ismerjük. Fő jellemvonásai a dallamosság, szenvedély és a fantasztikus, kötetlen forma. Valami világottelejtő végtelenségérzés árad ebből a zenéből, mintha a kinyílt égbe látnánk és közelébb kerülnénk Istenhez. Talán az északi népek mélységes vallásosságában kell keresnünk e tények okát.

S talán ez az álmodozó vallásosság az oka annak is, hogy Sibelius, akár Grieg, romantikus művész. Erre mutat a zenekar és a természelfestés iránti szeretete. Művészete pazar, színpompás és érzéki. Sibelius az ember maga is életélvező, a szó legnemesebb értelmében, a természet és az élet szelid örömeinek, a barátságoknak és a családnak élvezője.

Az agg járvenpäái mester elérte azt, ami a világ legjobbjainak jár, műveinek elismerését, a világhírnevet. Mindazok lelkében, akik hisznek az örök dallamban, Sibelius művészete az el nem muló szépséget jelenti. Ez a művészet mindnyájunk lelkéhez szól s így egyetemes és örökértékű.

C. Nagy Béla.

Az 1942—43. tanév történetéből.

Hála a Mindenhatónak, sikerült az 1942—1943. tanévet minden különösebb akadály és nehézség nélkül befejezni. A tanítás menetét az egész év folyamán semmi említésre méltó körülmény nem akadályozta, nyugodtan folytathattuk azt a szép munkát, ami egy zenei tanintézetnek hivatása és kötelessége. A karácsonyi szünidőnek a tüzelőanyaggal való takarékoskodás céljából 2 hétre történt meghosszabbítása alig érezhető nyomot hagyott maga után; tanáraink és növendékeink a szükség parancsolta kényszerű szünetet szorgalmas otthoni munkával igyekeztek hasznossá tenni és úgy a tanításban, mint az előmenetelben hátrány nem volt tapasztalható.

Iskolánk tantestületében és tisztikarában a következő változások állottak be; / Central University Library Cluj

Viski János igazgatónkat a Kormányzó Úr Ó Főméltósága a Zeneművészeti Főiskolához rendes tanárrá, Farkas Ferenc rendes tanárunkat pedig igazgatóvá kinevezni kegyeskedett. Viski János rövid együttműködés alatt a legnagyobb megértéssel és szeretettel intézte és vezette iskolánk ügyeit, igaz barát, megértő kartárs volt, a növendékek atyai gondoskodója, minden szép és jó lelkes támogatója és pártfogója. Magas kitüntetése alkalmával meleg szeretettel üdvözlöttük és egyben fájdalmas szívvel vettünk búcsút tőle abban a reményben; hogy távozásával nem szakad meg az a meleg és szeretetteljes összeköttetés és barátság, ami itt léte alatt munkatársai között kifejlődött. További nagy és maradandó sikereket kívánunk pályáján.

Farkas Ferencet igazgatóvá történt legfelsőbb kinevezése alkalmával az 1943. évi február hó 1-én tartott tanári ülésen a tanári kar és tisztii személyzet nevében Zsembery Elvira helyettes igazgató üdvözlölte, aki üdvözlő beszédében utalt arra, hogy Farkas Ferenc több kiváló igazgató örökébe lépett, így elsősorban névrokonát, Farkas Ödönt, majd a tragikusan elhunyt Zsizsmann Rezsőt említette, aki a kisebbéi sorstán

fáradhatatlan munkával, lobogó fákljaként, égő szeretettel az Intézet és zene iránt tartotta fenn az érdeklődést a társadalomban. Majd Viski János eltávozott igazgató érdemeiről emlékezett meg, - aki a növendékek és tanárok szeretetét rövid igazgatósága alatt mindenki szívébe zárta. Üdvözlő beszédét ezekkel a szavakkal végezte: „Bizalommal és szeretettel fordulunk új igazgatónk felé. Igérjük, hogy minden tudásunkat teljes erőnkkel és szívünk meleg szeretetével szolgálatára bocsátjuk”.

Farkas Ferenc 1905-ben született Nagykanizsán. A Zene-művészeti Főiskolát mint Weiner és Siklós növendéke 1927-ben végezte *kitűnő* eredménnyel. 1927—29-ben a Városi Színház korrepetitora s karmestere volt, s ebben a minőségében éri el az állam *ösztöndíja*, mely a római magyar kollégiumban jelöl ki számára helyet. Két esztendeig a római Conservatorio Sta Cecilia művészképző tanfolyamán Ottorino *Respighi* tanítványa (1929—1931). 1931-ben római tartózkodása alatt írt műveiből szerzői estet rendezett a Zeneművészeti Főiskola kámaratermében. Ugyanebben az évben a Székesfővárosi Ferenc József díj pályázatán dícséretet nyert. 1933-ban a Liszt Ferenc pályázatra beküldött *Divertimento* c. zenekari műve díjat nyert. E művet a Klebelsberg-emlékkiállítás megnyitása alkalmából rendezett hangversenyen Dohnányi Ernő vezényletével a Filharmóniai Társaság zenekara mutatja be. 1933-ban a bécsi Sascha-filmgyár meghívására két hangosfilm zenéjét készíti el és vezényli. 1943. februárjában a Székesfőváros *Ferenc József zenei díját* két esztendőre elnyerte. Az elnyert összeg egyrészét arra használta fel, hogy 1934. tavaszán Somogy megyében népdalt gyűjtött a Néprajzi Múzeum részére. 1934. őszén a *kopenhágai Nordisk-filmgyár* meghívására Dániában négy hangosfilm kísérőzenéjét készítette el, (az egyik film a finneknek az oroszok ellen vívott szabadságharcáról szólt). 1935-ben a *Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában* mint óradijas tanár nyer alkalmazást. 1936. nyarán ismét Kopenhágában 25 rövid filmhez írt kísérő zenét ugyancsak a Nordisk-gyár részére. Visszatértekor-továbbra is a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában tanít, később már mint ideiglenes tanár. Ezalatt az idő alatt számos kísérő zenét írt a Nemzeti Színház részére. Az újjáalakuló Kolozsvári Nemzeti Színház 1941-ben karigazgatóul szerződtette, ugyanekkor ki-nevezést nyert a Kolozsvári Zenekonzervatórium zeneszerzési tanszakára. A „Zenei Szemle” 1942. augusztusi és szeptemberi

számaiban közölte zenekari és színpadi művei jegyzékét; ezekhez csak azt fűzzük hozzá, hogy az Ember Tragédiájához írt kísérő-zenét eddig külföldön Hamburgban (1937), Berlinben (1939) és Frankfurtban (1940) játszották, hazánkban pedig a budapesti Nemzeti Színház számos előadásán kívül Debrecenben, az idén pedig Kolozsvárott is előadták. A Csongor és Tündéhez írt kísérő-zene első, kamarazenekerra írt fogalmazása a budapesti Nemzeti Színház múlt évi berlini és frankfurti szereplései alkalmával került bemutatásra, kibővített és normálzenekarra áthangszerelt formájában a múlt évben a Városi Színházban és a Nemzetiben, az idén pedig a berlini Schiller-Teaterben került színre. A „Büvös szekrény” c. operája a budapesti Opera és a kolozsvári Nemzeti Színház állandó műsordarabja. Bár az opera tárgya nem magyar s szerző a külsőséges magyarkodást is kerülte, célja mégis az volt, hogy magyar muzsikát írjon, mint ahogy Weber, Mozart, Cherubini, Boieldieu, Cornelíus is saját anyanyelvükön szóltak közönségükhöz keleti tárgyuk ellenére.

A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter *Felszeghy Piroskát* díjnokká, *Gajzágó Anna* és *Sigmund Lajos* óraadó tanárokat a X. fiz. osztályba rendes tanároknak kinevezni, *S. Kóuba Paulát* a IX. fiz. osztályból a VIII. fiz. oszt. 3. fokozatába, *Jakoby Antalt* és *C. Nagy Bélát* a X. fiz. osztályból a IX. 3-ba előléptetni, *Tulogy Saroltának* pedig a IX. fiz. oszt. jellegét adományozni méltóztatott.

Iskolánkat ebben a tanévben gyász esetek is érték 2 ének-tanszakos növendékünk: Tisztaváry Mária és Székely Magda elhalálzásával, Mindkét kedves növendékünk távozása gyászba borította lelkünket.

Hangszerállományunk a lefolyt iskolai évben 2 zongorával és 1 pianínóval gyarapodott 11.600 P. értékben. A tanítás zavartalan lebonyolítása érdekében elkerülhetetlen szükség volt ezek beszerzése.

Könyvtárunk és kottatárunk állománya 732 darabbal gyarapodott, összesen 1221'60 P. értékben (1942. december 31.-ig).

Előfizetői vagyunk a „Magyar Zenei Szemle”, Énekszó”, a „Zene”, „Éneklő Ifjúság” c. folyóiratoknak és a „Budapesti Közlöny” hivatalos lapnak.

E helyről mondunk köszönetet mindazoknak, akik a lefolyt iskolai évben szeretettel és érdeklődéssel viseltettek iskolánk iránt.

A legnagyobb hálával és köszönettel tartozunk a Kolozsvári Zenekonzervatórium Egyesületnek és nagyérdemű elnökének, Dr. Inczedy-Joksman Ödön főispán úrnak az Egyesület tulajdonát képező nagyértékű hangszer-, kotta- és könyvtárállomány díjtalan használatáért.

Tantestületünk tagjainak a lefolyt tanévben kifejtett művészi, tudományos, illetőleg irodalmi tevékenységéről a következőkben számolunk be:

Bálint Dezső: 3 rádiószereprelés. — „Termés” írók estjén közreműködés.

Farkas Ferenc: Kisérőzene az *Ember tragédiájához*, Kolozsvár, Nemzeti Színház, szerző vezényletével. — Kisérőzene a *Csongor és Tündéhez*: Berlin, Schillertheater. — *Capriccio all' ungherese* bemutatója Münchenben. — *Klebensberg-émlékdíj* (1000 P) — Filmkísérőzene az *Emberek a havason* c. filmhez, bemutató Budapesten. — Kisérőzene az *Ember tragédiájához*, bemutató Bernben. — *Büvös Szekrény*, bemutató a kolozsvári Nemzeti Színházban, szerző vezényletével. — *Büvös Szekrény*, vendégjáték Nagyváradon a Szigligeti Színházban, a szerző vezényletével. — *Concertino* hárfára és zenekarra előadása Budapesten. (L. Pasquali.) — Kisérőzene a *Csongor és Tündéhez* bemutatója Szófiában.

B. Fehér Miklós: Zilahon, a Wesselényi-émlékünnep alkalmából szóló-hegedű. — A „Termés” irodalmi estjén kamara-zene. — A budapesti rádióban zenekari kísérettel. — A kolozsvári Opera és a Filharmóniai Társaság hangversenymestere, nagyobb zenekari szólók, pld. Vivaldi, Händel: Concerto Grosso, Bartók: Két arckép, Scherezade, stb.

Jakoby Antal: Közreműködés a Kodály-hangversenyen. — Közreműködés Budapesten a Zeneművészeti Főiskolán Hajdu Anna művésztjén.

C. Nagy Béla: Rádióelőadások: „Vogulok és osztjakok népzeneje”, „Lappok népköltészete”, „Hogyan él a finn paraszt”, „Finnország zenéje” és „A finn kóruszene mestere (T. Kuula)” címen. — Zenekritikák a „Keleti Ujság”-ban és egyéb zenei cikkek.

Szita Oszkár: A Székesfehérvárosi Zenekar hangversenyét vezényelte a budapesti Rádióban. — A Kolozsvári Nemzeti Színházban a „Víg özvegy”-et és a „Csak egy kis lány”-t vezényelte. — „Puccini e l' Ungheria” címen olasz nyelvű tanulmánya jelent meg a „Corvina” c. olasz folyóiratban.

Vaszy Viktor: „Ünnepi nyitány” az erdélyi színházi színiéjszaka

150 éves jubileumára. Bemutató: Kolozsvár, Budapest Magyar Rádió. Preludium és allegro hegedű-zongorára; Rózsavölgy és Társa, 1942. — „Vigjátéknyitány”, Budapest, Hamburg, Frankfurt, Róma. — II. szvit: Wien, Alpensendér, Pozsony, Stockholm. — Vezényelt: Kolozsvár, Nemzeti Színház: Bánk bán, Bohémélet, Pillangókisasszony, Turandot, Aida, Carmen, Hány János, Scherezade, Marosszéki táncok; Budapest: Székesfővárosi Zenekar 17.-ik bérleti hangversenyét. — Budapesti Hangversenyzenekar hangversenyét. — A kolozsvári Filharmónia több hangversenyét és kamarazenekari hangversenyét.

Zsembery Elvira: Közreműködés a Kodály-hangversenyen.

Igazgatóság, tanári testület és fizti személyzet.

Igazgató: Viski János (1943. január 31-ig.)

„ Farkas Ferenc (1943. február 1-től).

Helyettes igazgató: Zsembery Elvira.

Gondnok: Dr. Kiss Béla.

Díjnok: Felszeghy Piroska.

Altisztek: Gyálai József és Kiss László.

Rendes tanárok:

1. B. Fehér Miklós: tanított hegedűt.
2. Jakoby Antal: tanított éneket.
3. Gajzágó Anna: tanított zongorát.
4. Márkos Albert: tanított hegedűt.
5. Mihályffy Irén: tanított éneket.
6. Rohonczy Mária: tanított zongorát.
7. C. Nagy Béla: tanított orgonát, zenetörténetet, esztétikát, kamarazenét, magyar zenetört. összhangzatant, orgonaismeretet.
8. Kováts Gizella: tanított elméletet és zongorát.
9. Kouba Paula: „ hegedűt.
10. Sigmund Lajos: tanított éneket.
11. Stritzky Julia: „ zongorát.
12. Szász Ilona: „ „
13. Szász Károly: „ „
14. Tulogy Sarolta: „ „
15. Utó Mária: „ „

16. Vaszy Viktor : „ hangszerelést és partitúra-
olvasást.
17. Zsembery Elvira : „ zongorát.
Farkas Ferenc igazgató összhangzattant, zeneszer-
zést és karéneket tanított.

Óradijas tanárok :

1. A. Antos Ilonka : tanított éneket.
2. Balogh Károly : „ vadászkürtöt.
3. Bálint Dezső : „ hegedüt.
4. Boga László : „ gordonkát és vonósnégyest
5. Brunet Péter : „ harsonát.
6. Ékes Péter : „ fagótot.
7. Fejes Imre : „ oboát.
8. Herr Ferenc : „ klárinétet.
9. Lebeda Gyula : „ mélyhegedüt.
10. Macalik Gábriella : korrepetitor.
11. Major Ferenc : tanított gordont és szolfézszt.
12. Rózsa Miklós : „ ütőhangszert.
13. Stegmüller Viktória : tanított hárfát.
14. Szita Oszkár : tanította a zenekart.
15. Szódi László : tanított trombitát.
16. Török Béla : „ fuvolát.
17. Zsurka Péter : „ hegedüt.

Nyilvános működés.

Az elmúlt iskolai év folyamán 5 növendékhangversenyt rendeztünk, melyeken legkiválóbb növendékeink mutatták be haladásukat.

Az év egyik kiemelkedő zenei eseménye volt az 1943. évi február hó 28-án tartott Kodály-hangverseny, melyet a 60 esztendőös Mester tiszteletére és ünneplésére rendeztünk az alábbi műsorral:

1. Bevezető: Farkas Ferenc.
2. Marosszéki táncok (1930) zongorára: Ütő Mária.
3. Adagio (1905) gordonkára és zongorára: Boga László, Ütő Mária. BCU Cluj / Central University Library Cluj
4. Öregék (Weöres Sándor versére, 1933) vegyeskarra:
a. Konzervatórium Kamaraénekkara. Betanította és vezényli:
'Sigmund Lajos.
5. a) Meditation (1907).
b) Valsette (1909) zongorára: Zsembery Elvira.
6. Szerenád (Op. 12.) két hegedűre és mélyhegedűre.
Allecramente, Lento, Ma non troppo, Vivo. B. Fehér Miklós,
Bálint Dezső, Nagy Ilonka.
7. Dalok az „Énekszó“-ból. (Op. 1.)
  - a) Három út elöttem...
  - b) Jöjj te hozzám...
  - c) Isten adta kis barnája...
  - d) Sohasem cselekszem, amit cselekedtem...
  - e) Azt gondolod, hogy én bánom...Jakoby Antal, Macalik Gabriella.
8. Intermezzo a „Háry János“-ból (Op. 15.) zenekarra:
a. Konzervatórium zenekara Szita Oszkár vezényletével.

A növendékek névsora tanárok és fanzsok szerint.

Zongora.

Sor- szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Jegyzet
1	Akszin József	I. elők.	Szász I.	tandíjm.
2	Almay Anna	II. gyak.	Rohonczy M.	
3	Annau Ernő	I. "	Tulogy S.	tandíjm.
4	Balázs Edit	I. "	Kováts G.	féltandíjm.
5	Balogh Éva	III. elők.	Tulogy S.	tandíjm.
6	Barabás Irma	II. gyak.	Stritzky J.	
7	Bartha Gizella	III. "	Ütő M.	
8	br. Bánffy Mária	III. "	Tulogy S.	
9	Báthory István	I. "	Szász K.	
10	Berényi Ádám	II. akad.	Zsembery E.	kimaradt
11	Bérczi Kornélia	elemi	Szász I.	
12	Biró Anna	I. akad.	Zsembery E.	
13	Bodor Judit	elemi	Szász I.	
14	Bokor Katalin	II. gyak.	"	tandíjm.
15	Bokor Ágnes	elemi	"	"
16	Borcsiczky Irén	II. elők.	Rohonczy M.	
17	Brassai Kálmán	elemi	Kováts G.	kimaradt
18	Bratkovits Rózi	"	Stritzky J.	
19	Cseh Ildikó	"	Kováts G.	
20	Cseh Terézia	I. gyak.	"	féltandíjm.
21	Csőregi Irén	II. gyak.	Stritzky J.	
22	Cucu Lia	III. "	Rohonczy M.	
23	Czakó Elek	elemi	Kováts G.	kimaradt
24	Czinhóber Terézia	II. elők.	Szász I.	
25	Czukur László	elemi	Szász K.	
26	Damján Erzsébet	II. gyak.	Stritzky J.	féltandíjm.
27	Damján Emi	III. "	"	"
28	Dr. Deák Béláné	elemi	Szász I.	féltm. kim.
29	Derecskey Judit	II. akad.	Zsembery E.	
30	Dezméry Ilonka	I. gyak.	Szász I.	
31	Dénes Margit	elemi	Szász K.	
32	Dobolyi Éva	I. gyak.	Szász I.	féltandíjm.
33	Ekkert Juliánna	IV. elők.	Tulogy S.	
34	Fazakas János	elemi	Ütő M.	kimaradt
35	Fazakas Magda	I. gyak.	"	
36	Felsner Éva	I. akad.	Tulogy S.	
37	Felszeghy Erzsí	elemi	Kováts G.	
38	Felszeghy Piroska	I. akad.	Rohonczy M.	tandíjm.
39	Föedl Gréte	III. gyak.	Stritzky J.	

Sor- szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
40	Fülöp Erzsébet	I. gyak.	Szász I.	kimaradt
41	Fülöp Géza			"
42	Gáll Antónia	I. elők.	Ütő M.	
43	Gönczi Judith	elemi	Rohonczy M.	
44	Gunczel Irma	III. gyak.	Stritzky J.	
45	Dr. Hadnagy L., né	III. akad.	Zsembery E.	
46	Hajdu Anna	II. "	Tulogdy S.	
47	Hajdu Éva	III. gyak.	Stritzky J.	
48	Hant Katalin	II. "		
49	Harnik Etelka	II. akad.	Tulogdy S.	
50	Havasi József	elemi	Stritzky J.	
51	Heirits Judith	"	Kováts G.	
52	Herédy Éva	III. akad.	Zsembery E.	tandíjm.
53	Hikkel Kató	I. gyak.	Ütő M.	féltandíjm.
54	Hörváth István	elemi	Stritzky J.	
55	Horváthy Lászlóné	II. akad.	Rohonczy M.	
56	Illyés Ildikó	I. gyak.	Kováts G.	
57	Ivácson Katalin	I. elők.	Szász I.	féltandíjm.
58	Jajna Szella	III. gyak.	Ütő M.	
59	Jakab Agnes	elemi		
60	Kathy Döme	III. elők.	Rohonczy M.	kimaradt
61	Kepl Emil	elemi	Kováts G.	
62	Kerekes Katalin	I. gyak.	Szász I.	
63	Kécskei Károly	elemi	Szász K.	
64	Kiss Éva	I. gyak.	Ütő M.	féltandíjm.
65	Kiss Lajosné	elemi	Szász I.	
66	Koleszár Judit	IV. elők.	Zsembery E.	
67	Kónya István	II. "	Szász K.	kimaradt
68	Koronka Erzsébet	III. "	Tulogdy S.	
69	Koszó Éva	I. "	Rohonczy M.	
70	Kováts Klára	elemi	Kováts G.	kimaradt
71	Lasztóczy Judit	I. gyak.	Rohonczy M.	
72	Lasztóczy M.	"	"	
73	László Margit	"	Stritzky J.	
74	Lőrinczy Éva	"	Ütő M.	
75	Ludvig Margit	elemi	Szász I.	
76	Marschalkó Irén	I. gyak.	"	
77	Maxim Gyula	elemi	Szász K.	
78	Mácsay Margit	"	Gajzágó A.	
79	Mánok Ferenc	I. elők.	Ütő M.	féltandíjm.
80	Márkos Judit	I. gyak.	"	
81	Mendelovits Lucia	II. akad.	Zsembery E.	
82	Mestitz Anna	elemi	Rohonczy M.	
83	Mestitz Franciska	II. "	"	
84	Munteán Zoé	II. gyak.	Kováts G.	kimaradt

Sor- szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
85	Nagy Judith	elemi	Ütő M.	
86	Onács Margit	IV. akad.	Tulogdy S.	
87	Orbán Éva	I. gyak.	Szász K.	
88	Ozsváth Jolán	elemi	Kováts G.	kimaradt
89	Papp Tibor	I. "	Ütő M.	
90	Papp Edit	I. gyak.	Ütő M.	
91	Pálfalvi Klára	elemi	"	
92	Platsintár Adrien	III. elők.	Tulogdy S.	tandjm kim.
93	Platsintár Sarolta	II. gyak.	Ütő M.	"
94	Putnoky Jenő	I. gyak.	"	
95	Ravai Éva	elemi	Szász I.	
96	Rádes Éva	IV. akad.	Zsembery E.	
97	Rigács Anna	I. elők.	Rohonczy M.	
98	Rochlitz János	II. elők.	Zsembery E.	
99	Rochlitz Vincéné	II. akad.	"	kimaradt
100	Rosenthal Éva	"	Tulogdy S.	
101	Rusz Kornélia	I. gyak.	Stritzky J.	kimaradt
102	B. Sándor Irén	III. akad.	Zsembery E.	
103	Simor Erzsébet	elemi	Stritzky J.	
104	Sinka Zoltán	III. gyak.	Kováts G.	
105	Soó Éva	"	"	
106	Schnabl Éva	II. akad.	Tulogdy S.	
107	Schwartz Eugénia	"	"	
108	Szabó Géza	elemi	Gajzágó A.	
109	Szabó M. Klára	III. elők.	Tulogdy S.	féltandijm.
110	Szabó Mária	III. akad.	Zsembery E.	
111	Szabó Rózsi	IV. akad.	"	
112	Szalmán Ede	III. akad.	Rohonczy M.	féltm. kim.
113	Szalmán Lóránt	II. elők.	"	féltandijm.
114	Szász Árpád	elemi	Szász K.	
115	Szeikovits Terézia	II. gyak.	Szász I.	
116	Székely Gizella	II. elők.	Rohonczy M.	
117	Szilágyi Olga	III. elők.	"	
118	Szittyá Imre	I. gyak.	"	
119	Szőcs Antal	I. elők.	Szász K.	féltandijm.
120	Tarján Hajnalka	"	Tulogdy S.	
121	Thamó Gabriella	III. gyak.	"	
122	Till László	elemi	Stritzky J.	
123	Tóth Éva	II. gyak.	"	
124	Török Kató	I. elők.	Szász I.	féltandijm.
125	Török Marianne	II. akad.	Zsembery E.	
126	Török Vilma	I. gyak.	Szász K.	kimaradt
127	Truppel Éva	I. elők.	Ütő M.	féltandijm.
128	Turbucz Gyula	I. akad.	Zsembery E.	
129	Turbucz Márton	I. elők.	Ütő M.	tandijm.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
130	Vajda Irén	elemi	Szász I.	kimaradt
131	Varga Béla	III. gyak.	Stritzky J.	
132	Varsányi Margit	I. gyak.	Útó Mária	
133	Vákár László	I. gyak.	Tulogdy S.	
134	Veress Éva	IV. elők.	Útó M.	
135	Véges Ildikó	elemi	Szász K.	
136	Wagner Mária	III. gyak.	Stritzky J.	
137	Wagner Rudolf	I. elők.	Rohonczy M.	
138	Wenetsek Rózsa	III. elők.	Tulogdy S.	
139	Wertheimer Erzs.	IV. akad.		
140	Wurschner Éva	I. gyak.	Szász I.	
141	Zalán György	"	Szász K.	
142	Zoltán Pál	III. akad.	Zsembery E.	
143	Zsigmond Éva	II. gyak.	Szász K.	
144	Zsizsmann Kristóf	II. gyak.	Tulogdy S.	tandijm.

Hegedű

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
145	Adorjáni Ildikó	elemi	Kouba P.	f. tandijm. kimaradt
146	Albert Rózsa	IV. elők.	"	
147	Ájben Gyula	IV. "	Fehér M.	
148	Balázs László	I. gyak.	Kouba P.	
149	Balika Kálmán	"	"	
150	Bergfeld Hermann	elemi	Bálint D.	
151	Boér Terézia	II. elők.	Kouba P.	
152	Bohatiel Aurél	I. akad.	Márkos A.	
153	Brassay Sándor	elemi	Kouba P.	
154	Brie János	I. akad.	Fehér M.	
155	Biharvári Gusztáv	I. elők.	Márkos A.	
156	Budai Mária	elemi	"	
157	Buszlay Ibolya	IV. elők.	Kouba P.	
158	Darvas István	I. gyak.	"	
159	Deák Izabella	elemi	Márkos A.	
160	Deák Margit	II. akad.	Kouba P.	
161	Dezméri Zsombor	I. gyak.	Márkos A.	
162	Dezső László	"	Kouba P.	
163	Diczi László	IV. elők.	Bálint D.	
164	Dobos László	"	Márkos A.	
165	Donáth Tibor	elemi	"	
166	Dózsa Gábor	I. gyak.	"	

Sorszám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
167	Elges Ede	elemi	Kouba P.	
168	Erdey Károly		Márkos A.	tandíjm.
169	Erdélyi Ilona	IV. elők.		
170	Ernyő Ferenc	III. akad.	Fehér M.	
171	Farkas Ferenc	II. gyak.	Márkos A.	tandíjm.
172	Feidel Gottfried	III. elők.	Bálint D.	kimaradt
173	Florucza Magda	II. "	Kouba P.	
174	Forrai Elemér	I. gyak.	"	
175	Gerzon Béla	III. akad.	"	
176	Gokán Emilia	II. elők.	"	
177	Gozár József	I. "	Márkos A.	
178	Gvird Lajos	elemi	"	tandíjm.
179	Hintós László	III. elők.	Fehér M.	
180	Horváth György	elemi	Bálint D.	kimaradt
181	Imre Sándor	"	Márkos A.	
182	Jeney Jenő	III. akad.	Kouba P.	
183	Kalász Olga	II. elők.	"	tandíjm.
184	Kárpáti Erzsébet	I. gyak.	"	
185	Komlósy Ellák	elemi	Márkos A.	
186	Kovács Lajos	I. gyak.	Kouba P.	tandíjm.
187	Kozma Károly	"	"	
188	Kriszt Iván	elemi	"	
189	Kuron András	II. elők.	Márkos A.	
190	László Endre	I. gyak.	"	tandíjm.
191	László Magda	elemi	"	
192	Lesmann Ottó	III. elők.	Fehér M.	
193	Ligeti Gábor	II. "	"	
194	Lovász Éva	III. akad.	"	tandíjm.
195	Mácsay Lajos	elemi	Márkos A.	
196	Mártonfalvi Miklós	III. elők.	Fehér M.	tandíjm.
197	Mátyás Mátyás	I. akad.	"	
198	Moldovai József	elemi	Márkos A.	tandíjm.
199	Molnár Zsigmond	"	Kouba P.	
200	Monostori Livia	"	Márkos A.	kimaradt
201	Nemecz Alajos	"	Kouba P.	
202	Nicolescu Mircea	II. elők.	Bálint D.	
203	Nicolescu Okt.	III. "	"	
204	Nyerges József	III. gyak.	"	
205	Pálfalvi Attila	I. elők.	Kouba P.	
206	Poénáru Tibor	elemi	"	
207	Pollák Ödön	I. elők.	Fehér M.	kimaradt
208	Porzolt János	IV. "	"	féltandíjm.
209	Rábetz Miklós	III. akad.	"	
210	Reimann Árpád	III. elők.	Kouba P.	
211	Salamon Antal	III. elők.	"	

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
212	Simon Erzsébet	III. akad.	Kouba P.	tandíjm.
213	Singer György	elemi	"	
214	Schwartz Ernő	IV. elők.	Fehér M.	
215	Schwimmer Gábr.	II. "	"	
216	Strusz Julianna	III. "	Kouba P.	kimaradt
217	Szekeres György	elemi	"	féltandíjm.
218	Szekernyés Mária	IV. elők.	Márkos A.	
219	Szégli Géza	II. "	Bálint D.	kimaradt
220	Széli Árpád	II. gyak.	Márkos A.	tandíjm.
221	Szilassy Éva	I. akad.	Fehér M.	féltandíjm.
222	Takács László	I. gyak.	Márkos A.	
223	Tímár Zoltán	elemi	"	
224	Tóth László	II. gyak.	"	
225	Turbucz János	IV. elők.	Bálint D.	
226	Veress László	I. "	Kouba P.	
227	Wagner Richárd	elemi	Márkos A.	
228	Wertzberger S.	III. akad.	Fehér M.	

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Enek.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
229	Ángi Béla	gyak.	Jakoby A.	
230	Baczoni Gábor	II. akad	'Sigmund L.	
231	Balássy Béla	gyak.	"	
232	Bernáth János	elők.	Jakoby A.	kimaradt
233	Birta Zsuzsánna	"	Mihályffy I.	tandíjm, km.
234	Bokor Ilonka	"	Antos I.	
235	Bonnet Helga	I. akad.	Mihályffy I.	
236	Dád Miklós	elők.	Jakoby A.	
237	Dr. Deák Béláné	gyak.	"	féltm. km.
238	Deák Éva	"	Antos I.	
239	Dobos László	"	'Sigmund L.	
240	Gozmány Mária	elők.	Jakoby A.	
241	Guráth Éva	"	"	
242	Heirits Lajos	"	'Sigmund L.	kimaradt
243	Hollitzer Brigitta	gyak.	Mihályffy I.	
244	Horváth Etelka	II. akad.	"	tandíjm.
245	Hude Márta	gyak.	"	
246	Jánossy Zelma	I. akad.	"	féltm. km
247	Jendrásik Judit	gyak.	Antos I.	

Sor- szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
248	Kiss Emma	elők.	Jakoby A.	
249	Kovács Erzsébet	gyak.	Mihályffy I.	
250	Kovács János	"	Jakoby A.	
251	Lengyel Mária	elők.	Antos I.	
252	Lengyel Xénia	gyak.	'Sigmund L.	
253	Lukács Éva I.	elők.	Jakoby A.	tandíjm.
254	Lukács Éva II.	II. akad.	Mihályffy I.	
255	Márton Éva	gyak.	Antos I.	
256	Moldován Katalin	elők.	"	tandíjm.
257	Nagy Márta	gyak.	"	
258	Nemecz Anna	IV. akad.	"	féltandíjm.
259	Nemes Nagy Éva	elők.	Jakoby A.	féltm., kim.
260	Orosz Beatrix	gyak.	'Sigmund L.	
261	Dr. Pappné, Fejér Magda	IV. akad.	Mihályffy I.	tandíjm.
262	Papp Tibor	I. akad.	Jakoby A.	kimaradt
263	Privorszky K.-né	gyak.	Antos I.	"
264	Riesler László	elők.	Jakoby A.	"
265	Rusu Iona	gyak.	"	kimaradt
266	Suba Endre	IV. akad.	"	
267	Spéter Stefánia	I. "	Mihályffy I.	
268	Székely Magda	gyak.	Antos I.	meghalt
269	Szilágyi Erzsébet	"	'Sigmund L.	féltandíjm.
270	Tégen Miklós	gyak.	Antos I.	féltandíjm.
271	Tisztaváry Mária	elők.	"	féltm. mh.†
272	Topán Eugénia	"	'Sigmund L.	
273	Törösvári Ottó	"	Mihályffy I.	
274	Vajda János	gyak.	'Sigmund L.	kimaradt
275	Vajsza Sarolta	elők.	Mihályffy I.	"
276	Dr. Vassné, Varga Terézia	I. akad.	"	"
277	Vass Miklós	elők.	Jakoby A.	"
278	Wéber Olga	"	Antos I.	
279	Zavagyák Irén	gyak.	Mihályffy I.	tandíjm. kim.
280	Zsigmond György	"	'Sigmund L.	

Orgona.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
281	Dr. Farkas Tibor	II. akad.	C. Nagy B.	tandíjm.
282	Török Marienne	II. elők.	"	

Hárfa.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
283	Lázár Mária	IV. elők.	Stegmüller V.	féltandíjm.
284	Molnár Märgit	I. akad.	"	

Gordonka.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
285	Pálfi Károly	II. elemi	Boga L.	tandíjm.
286	Reisz János	elemi	"	
287	Szabó Ferenc	I. "	"	
288	Székelyhidy Géza	I. gyak.	"	

Gordon.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
289	Aubermann J.	II. elők.	Major F.	tandíjment.
290	Pásztor Isván	I. "	"	"

Klarinét.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
291	Aubermann J.	IV. elők.	Herr F.	tandíjm.
292	Blatt Róbert	III, "	"	
293	Deák József	II. akad.	"	
294	Fejes Imre	I. elők.	"	tandíjm.
295	Fischer István	"	"	
296	Grossmeyer János	"	"	
297	Györkös Albert	"	"	
298	Lebovits Ede	"	"	
299	Surányi Gyula	II. elők.	"	tandíjm.
300	Schneider Tibor	I. "	"	"

Fagót.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
301	Dr. Bokor Sándor	I. elők.	Ékes P.	
302	Schneider Tibor	"	"	tandíjm.

Fuvola

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
303	Kiss József	IV. elők.	Török B.	tandíjm.
304	Lebovits Harri	I. "	"	
305	Theil Ede	III. "	"	
306	Torkos József	I. "	"	

Harsona.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
307	Pásztor István	I. elők.	Brunet P.	tandíjm.
308	Szilágyi Sándor	III. akad.	"	

Oboa.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
309	Fejes Imre	IV. elők.	Fejes I.	tandíjm.

Trombita.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
310	Albert József	I. elők.	Szódi L	tandíjment.
311	Biharvári Gusztáv	I. "	"	
312	Erdey Károly	II. elők.	"	
313	Feczisin János	"	"	
314	Gvizd Lajos	"	"	
315	Rácz Zoltán	III. akad.	"	

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ütőhangszer.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
316	Eisikovits Herm.	II. elők.	Rózsa M.	tandíjm.
317	Kiss József	I. "	"	
318	Moldvai József	III. "	"	

Vadászkürt.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
319	Bernáth János	I. elők.	Balogh K.	kimaradt tandíjment.
320	Farkas Ferenc	II. "	"	
321	Kömöcsi Pál	I. "	"	

Zeneszerzés.

Sor-szám	A növendék neve	Osztály	Tanár	Megjegyzés
322	Csongrádi János	II. elők.	Farkas F.	
323	Ligeti György	II. "	"	
324	Róth Ernő	I. "	"	
325	Róth László	II. akad	"	
326	Stark Adolf	I. elők.	"	kimaradt
327	Zakariás Gábor	I. akad.	"	"

Összesítő kimutatás.

	be- iratkozott	ki- maradt	Évvégi létszám
1. Zongora	144	18	126
2. Hegedű	84	5	79
3. Ének	52	11	41 (2 meghalt)
4. Zeneszerzés	6	2	4
5. Orgona	2	—	2
6. Gordonka	4	—	4
7. Gordon	2	—	2
8. Hárfa	2	—	2
9. Oboa	1	—	1
10. Klárinét	10	1	9
11. Fagót	2	—	2
12. Vadászkürt	3	1	2
13. Trombita	6	—	6
14. Harsona	2	—	2
15. Fuvola	4	—	4
16. Ütőhangszer	3	—	3
Összesen :	327	38	289

Megjegyzés: 13 növendék két főtanszakot tanult. A beiratkozottak száma 314, évvégi létszám 289.

Tartalom.

	Oldal
Búcsúszó; Viski János — — — — —	3
Széki foglalo; Farkas Ferenc — — — — —	5
Bevezető a Kodály-hangversenyhez; Farkas Ferenc — —	6
Jean Sibelius; C. Nagy Béla. — — — — —	9
Az 1942-43. tanév történetéből — — — — —	14
Igazgatóság, tanári testület, tiszti személyzet — — — —	18
Nyilvános működés — — — — —	20
Növendékek névsora tanárok és tanszakok szerint — — —	21

BCU Cluj / Central University Library Cluj

3675

UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA
RESPONSABILITATEA